

Referat af KIK-møde – Tirsdag d. 10-05-2022. Rigsarkivet Odense.

Kildeindtastningskomitéen består af:

- Kirsten Sanders (KS) fra Danske Slægtsforskere
- Svend Erik Christiansen (SEC) fra Sammenslutningen af Lokalarkiver
- H. C. Johansen (HCJ) fra forskerverden
- John Gregers Hvidkjær (JGH), Katrine Tovgaard-Olsen (KTO) og Allan Vestergaard (AV) fra Rigsarkivet
- Jens V. Olsen (JVO), Jesper Skov (JS) og Jens Karl Rasmussen (JKR), som medlemmer af KIK pr. 1. september 2017
- Markus Schunck (MASC) er sekretær

Deltagere: Kirsten Sanders, Svend Erik Christiansen, H. C. Johansen, John Gregers Hvidkjær, Allan Vestergaard og Markus Schunck (referent).

Afbud: Katrine Tovgaard-Olsen, Jens V. Olsen, Jens Karl Rasmussen, Jesper Skov.

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Status på DDD
  - a. Drift og aktivitet
  - b. Afrapportering: Kirkebogsindtastninger i DDD
3. DDD-projektet
  - a. Præsentation af handleplan og vision
4. Status på indtastningsportalen
5. Aflyste arrangementer og jubilæum
6. Eventuelt

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen er godkendt.

2. Status på DDD

a. Drift og aktivitet

MASC: DDD (her medregnes kun de centrale databaser) omfatter nu: 33.528 enheder med 22.467.481 poster.
I 2021 databasen med: 1062 enheder og 598.409 poster. Til dette bør regnes 350.423 nye faddere og forlovere, arkiveret til eksisterende kipnumre.
I år fortsætter de gode takter fra sidste år. Databasen er i 2022 vokset med yderligere 288 enheder med 210.863 poster. Vi oplever dog et faldende antal donerede kirkebogsindtastninger.

Fejlrettelser:

MASC: Vi retter fejl og mangler hvor muligt; enten når vi får meldinger fra brugerne, eller når vi selv opdager systematiske fejl.
Ofte vil fejl på den nuværende udstillingsplatform ikke kunne rettes grundet manglende midler og forældet kildekode. Dette gælder (bl.a.) kipoversigten.
Nylig fejlretning betyder, at omtrent 12.000 dokumentationsfiler nu kan vises i søgeresultatet. Det har ikke tidligere været muligt.

Det aftales, at utidssvarende funktioner og tabeller, der ikke længere kan opdateres, i vides mulige omfang bør fjernes fra hjemmesiden.

Status på Folketællingen 1870:

JGH: Det går hastigt fremad med Folketællingen 1870. Omtrent 62 procent er nu søgbar i databasen.

- Frederiksborg amt – er nu helt under indtastning.
- København (staden) – her mangler nu kun 8 gader at komme ind. Alle er reserverede. København (staden) er ellers traditionelt et af de sidste områder, der indtastes.
- Københavns amt – her mangler kun 5 sogne at blive reserveret.
- Aalborg amt – mangler kun 3 sogne at komme ind.
- Ribe amt – mangler kun 1 sogn at komme ind.
- Odense amt – mangler kun 1 sogn at komme ind.

Dertil kommer, at Bornholm amt og Svendborg amt er færdige. Ligeledes er Præstø, Skanderborg og Sorø amter som bekendt, halvt færdige.

Resten af amterne er ikke i nærheden af at være halvt færdige.

KS: Tilbyder at gøre lidt reklame for indtastningen af 1870 i et kommende nyhedsbrev, i håbet om at dette vil medføre endnu øget aktivitet i indtastningen af de manglende folketællingsoplysninger. (Der takkes enstemmigt ja til dette tilbud).

- JGH: Danish Family Search (DFS) har tidligere haft eneret på indtastning af folketællingen 1906. Denne eneret er nu opgivet, grundet en længerevarende periode med nedsat aktivitet.
- HCJ: Tilbyder at donere Odensedatabasens afskrifter af Odense by og Sankt Hans Landsogn 1855.
- Det aftales, at man hos DDD vil afsøge mulighederne for, at udstille disse data via ddd.dda.dk.

b. Afrapportering: Kirkebogsindtastninger i DDD

- MASC: I 2022 har DDD modtaget færre kirkebogsindtastninger, og indleveringen af disse har været generelt nedadgående i flere år. I 2021 oplevede vi en stigning i antallet af indkomne poster, blandt andet grundet donationsaftale med DFS. Denne øgede aktivitet er dog ikke fortsat i 2022.
En betydelig del af kirkebogsafskrifter, udstillet via DDD, stammer fra eksterne bidragsydere (primært DFS).
- Det anbefales derfor, at den nuværende indtastning af kirkebogsoplysninger bør ophøre på DDD (man kan færdiggøre igangværende reserveringer).
I stedet opfordres til, at man på Indtastningsportalen (cs.sa.dk) påbegynder arbejdet med at tilrettelægge indtastning af Enesteministerialbøgerne.
- AV: Påpeger, at man samtidig bør afsøge mulighederne for at få finansieret digitaliseringen af disse arkivalier- eksempelvis gennem anvendelse af HTR-teknologi (SEC er enig heri, men påpeger, at denne teknologiske løsning ofte er bekostelig med blandede resultater).
- AV: Indekseringerne fra DFS og fuldtastede data kan bruges sammen. Kun en brøkdel af de transskriberede indekseringer havner hos RA. Vi bør snart række ud, og få de sidste data fra DFS.
- KS: En ting man skal forholde sig til er, om hér skal være tale om totalindtastning, eller øget indeksering. Mange af de gamle kirkebøger vil kun indeholde indekseringsdata – skal man springe gennem en masse data, bliver det træls. Skabelonen skal indrettes således, at den kan bære varierende oplysninger. (SEC samstemmer, at slægtsforskere ofte selv vil kigge på handlingen for at finde faddere mv.).
- AV: Strategisk kigger vi (RA) i retning af mere indeksering. Visse oplysninger i materialet vil kunne gøres obligatoriske at udfylde, mens resten kan tilføjes derefter.
- KS: I de gamle kirkebøger står ingen datoer men fx 3. søndag efter Trinitatis. Kunne man alliere sig med én af de platforme, der har gode fungerende omregnerfunktioner for at lette indtastningsarbejdet, og søgbarheden?
- HCJ: Påpeger, at flere søndage kan have flere latinske navne. (KS mener, at flere eksisterende oversættere tager højde for dette).
- Det vedtages, at MASC påbegynder udarbejdelse af indtastningsskabelon og procedure for indtastning. Det forventes at blive en langvarig proces, med behov for ekstern rekruttering af frivillige indtastere (eks. i regi af Danske Slægtsforskere).

3. DDD-projektet

a. Præsentation af handleplan og vision

- MASC: Det har længe været et ønske, at udstille data fra DDD på en mere tidssvarende måde. Det har vi taget initiativ til nu. Planen er, at den nuværende platform skal afvikles, og data i stedet integreres i det nuværende CS-system. Dermed også, at indtastningen skal overgå til online format (i hvert fald på sigt). Umiddelbart er der ikke noget i vejen for, at de nuværende, reserverede indtastninger kan afleveres efter sædvanlig fremgangsmåde – hvis man ønsker dette. Det er udgangspunktet, at vi arbejder på, at gøre de sidste tællinger fra 1800-tallet tilgængelige og søgbare (med forbehold for, at data kan komme til os ad andre veje end ved manuel transskription).
- Der udarbejdes "master-skabeloner" for indtastning – med udgangspunkt i de nuværende KIIP-programmer.
  - Der udarbejdes en master-skabelon for metadata, og for stamdata.
  - Der indarbejdes nye variable, som vi savner på DDD.
  - Der er lagt op til gennemgribende (men ansvarlig) efterbehandling og systematisk fejlrettelse (i et realistisk omfang).
  - Her er ikke lagt op til omfattende standardisering (eks. af personnavne).
- (SEC påpeger, at dette længe har været på tale).
- AV: RA har tidligere manglet en alternativ måde at indlæse data. Vi har nu udviklet en importfunktion til Indtastningsportalen, og opgraderet de gamle laravel servere. De funktionsforbedringer dette medfører, lægges i produktion på den anden side af de aktuelle serveropdateringer.
- Vi holder løbende KIK orienteret. Sammen med RA's kommunikationsteam lanceres en egentlig kommunikationsplan, rettet mod nye og nuværende indtastere på DDD. Her vil vi også gerne gøre brug af KIKs store netværk.
- Endelig udfasning er betinget af, at data kan fremsøges på tilfredsstillende vis via ny søgeplatform hos Rigsarkivet. Det forventes, at en ny søgeplatform vil være klar i 1. kvartal af 2024, og at denne funktion vil kunne levere brugeroplevelser på lige fod med DDD (og formentlig bedre).
- KS: Vi ønsker fortsat brugerinddragelse, og vil gerne eksempelvis gerne inddrages i test af den nye søgeplatform. (Det er AV indforstået med)
- AV: Vi har en udfordring: Nye jurister har antaget skarp holdning til GDPR – hidtil har vi fulgt med 100 års reglen, men den praksis ser ud til at måtte ophøre. På den korte bane betyder det, at indtastning af 1921 folketællingen må udskydes. Vi afsøger nu muligheden for, at anonymisere tællingerne og derefter få dem transskriberet i Asien.
- Tre afskrevne folketællinger (1906, 1911 og 1916) fuldteksttransskriberes. Beskyttede personer kan siden frasorteres. Man kan også nå langt, ved at fjerne udvalgte kolonner (eks. religion).
- HCJ: Kunne man finde undtagelser i loven? Formentlig vil man få at vide, at visse billeder skal fjernes, men størstedelen af 1906 tællingen bør kunne publiceres frit.

Frokost

4. Status på Indtastningsportalen

- MASC: I 2021 modtog vi omtrent 260.000 godkendte dokumenter på Indtastningsportalen. Indtil videre har vi modtaget 79.000 nye poster i 2022. Dødsattester 2.0 er fortsat det mest populære indtastningsprojekt. Vi venter fortsat på implementering af nye servere – hermed også mulighederne for at etablere en mærkbart bedre brugeroplevelse.
- Et mindre - men ret populært - projekt har været indtastning af protokol over modtagne patienter fra psykiatrisk hospital Risskov; et initiativ, tilrettelagt af CS-teamet i samarbejde med et aktuelt forskningsprojekt fra Aarhus Universitets Psykologisk Institut og de frivillige indtastere.
- AV: Den direkte forskningskobling, og den store interesse blandt brugerne, betyder at vi hos RA vil undersøge, hvilke lignende samlinger der kan lægges til indtastning.
- SEC: Spørger til dødsattester på Indtastningsportalen: Er hele Rigsarkivet samling af dødsattester lagt til indtastning, eller kun dele af denne?
- MASC: På det aktuelle dødsattestprojekt 2.0 er det kun attester fra de enkelte lægedistrikter, der løbende lægges til indtastning. Mens lægedistrikterne færdigindtastes kan der imidlertid være dødsattester fra samme områder, der i stedet er bevaret hos Sundhedsstyrelsen. Sundhedsstyrelsens dødsattester er endnu ikke lagt til indtastning, men det er planen, også at udvide med disse serier.
- AV: Vi afsøger mulighederne for indeksering flere af de større, ikke-søgbare samlinger. Et oplagt projekt ville være indeksering af arbejdsskadesager, der både har industrihistorisk- og personalhistorisk karakter. Til sådan materiale knytter sig dog (bland andet) den problematik, at billederne i samlingerne kan være af en voldsom karakter.

5. Aflyste arrangementer og jubilæum

- MASC: Kildeindtastningsprojektet kan i år fejre sit 30 års jubilæum. Traditionelt har vi indbudt frivillige og andre interessenter og bidragsydere til fejring på Arkivet. Det er også ambitionen i år, ikke mindst på grund af det aflyste 1901-arrangement i 2021. Vi forventer (og håber), at Corona ikke vil komme i vejen i denne omgang.
- Hér er som udgangspunkt lagt op til et fagligt oplæg og en let anretning.
- Invitationer, og nærmere oplysninger om tid og sted, følger snart.

6. Eventuelt

- MASC: Link-Lives platformen lanceres d. 3. juni. Hér synliggøres projektets livsforløb, der jo også må regnes for en betydelig som en betydelig milepæl for Kildeindtastningsprojektet (Der jo har doneret grunddata til projektet).
- HCJ: Odensedatabasen vokser støt med de færdige tællinger. 1901 er øvre grænse (indtil videre).
- SEC: På rigsarkivets hjemmeside fremgår det, at ankestyrelsen har et register over adopterede fra 1886 – hvad dækker det register?

- AV: Vi spørger Katrine (KTO), hvad hun mener om dette (det er hendes afdeling).
Det kan være et register over anbragte. (Socialministeriets) – vi spørger og afdækker, hvorfor det er afleveret.
- SEC: Findes trykte retningslinjer for, hvad den tidligere Rigsarkivar besluttede angående om tilgængelighedsgrænsen?
- AV: Der findes ingen samlet oversigt – muligvis kun for døde, og små trossamfund.
- MASC: Jens V. Olsen har indikeret, at han ønsker at udtræde som medlem af komitéen, efter overdragelsen af KIIP-programmerne til Rigsarkivet (september 2021).
- KS: Jesper Skov (JS) er arbejdsramt, og Danske Slægtsforskere ønsker derfor at indstille et andet medlem, der i højere grad vil have mulighed for, at deltage i møder mv.
- Det aftales, at et nyt medlem – i henhold til vedtægterne – bør findes blandt indtasterne.

Mødet hæves